

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

УДК 35.077.2

<https://doi.org/10.33271/ebdut/71.118>

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ УКРАЇНИ

*М. В. Болдуєв, д. держ. упр., професор, НТУ «Дніпровська політехніка»,
msidorenko.ox@gmail.com, orcid.org/0000-0002-8889-6555*

*О. В. Болдуєва, д. е. н., доцент, Запорізький національний університет,
vlada.ox@gmail.com, orcid.org/0000-0001-5267-1816*

*С. М. Ісіков, к. е. н., доцент, НТУ «Дніпровська політехніка»,
isirovcm@gmail.com, orcid.org/0000-0003-0172-9808*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, зокрема: метод теоретичного узагальнення – для уточнення поняттєвого апарату, узагальнення сутності електронного урядування і виявлення його особливостей в контексті задоволення сучасних вимог громадян до системи публічного управління; дедукції – при розробці специфічних принципів електронного урядування; метод системного підходу – для виявлення закономірностей розвитку електронного урядування; логіки, експертних оцінок, аналізу і синтезу – для обґрунтування заходів нівелювання чинників негативного впливу на розвиток системи електронного урядування в Україні.

Результати. Виявлено необхідність побудови на основі системи електронного урядування в Україні платформи електронної демократії, просування альтернативних механізмів участі громадян в діяльність органів влади всіх рівнів з метою поліпшення якості прийнятих рішень. Визначено специфічні принципи функціонування системи електронного урядування (які доповнюють загальні принципи державного управління). Розроблено заходи подолання наслідків впливу негативних чинників на розвиток системи електронного урядування в Україні.

Новизна. Удосконалено методичні основи електронного урядування шляхом обґрунтування специфічних принципів (які доповнюють загальні принципи державного управління) в контексті стратегії подальшого розвитку та запровадження в Україні системи електронної демократії.

Практична значущість. Обґрунтовано заходи спрямовані на забезпечення подальшого розвитку системи електронного урядування в Україні в контексті її спрямованості на задоволення потреб споживачів послуг, органів публічного управління.

Ключові слова: електронне урядування, публічне управління, електронна послуга, документообіг, державні установи, місцеве самоврядування, одержувачі послуг.

Постановка проблеми. В цілому, найважливішими напрямками розвитку електронного урядування, що визначені перед органами державної влади та місцевого самоврядування керівництвом країни, є два головних проекти – це переведення послуг, що надаються органами державної влади та

місцевого самоврядування в електронний вигляд і їх перехід на міжвідомчу електронну взаємодію. Останнє має забезпечити ефективну організацію обміну відомостями всередині системи публічного управління, перш за все з органами місцевого самоврядування територіальних громад, а також

© 2020. M. V. Bolduev, O. V. Boldueva, S. M. Isikov. Published by Dnipro University of Technology on behalf of Economics bulletin of the Dnipro University of Technology. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted reuse, distribution and reproduction in any medium provided the original work is properly cited

надання необхідних відомостей державним органам виконавчої влади [3]. Це об'єктивно дуже складне завдання і вимагає скоординованих дій усіх суб'єктів публічного управління у забезпечення якості та швидкості передачі даних через інформаційні мережі, захисту інформації, що передається, розробки відповідних електронних сервісів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика впровадження та розвитку в Україні системи електронного урядування, його впливу на функціонування органів публічного управління та процеси демократизації суспільства активно досліджується в соціально-філософському, державно-управлінському дискурсах. Вагомий внесок у сучасну теорію і практику розвитку електронного урядування зробили зарубіжні науковці Ф. Асбьєрн, Й. Чен, Ш. Чен, Р. Чінг, В. Ханг, Дж. Крогсти, К. Лейні, Дж. Лі, Ю. Лонг, Дж. Мун, Л. Райсан, Х. Сингх, К. Сіау, Д. Вест. Питання становлення електронного урядування в Україні досліджувались у роботах багатьох вітчизняних учених. В межах теми даної статті останні результати наукових наробок опублікували К. Кислюк [2], Є. Котух [3], Б. Куц [4], О. Мазур [5], Н. Мельничук [6], З. Павлишин [7], А. Ушаков, П. Ковалишин [8], А. Юрченко [9] та інші, в яких досить ґрунтовно здійснено аналіз сучасного стану та перспектив подальшого впровадження електронного урядування в публічну сферу України. Водночас, впровадження в Україні електронного урядування доволі часто напштовхується на перепони через сукупність об'єктивних та суб'єктивних причин. Тому наукове осмислення сутності та передумов виникнення чинників негативного впливу на розвиток системи з метою розробки стратегічних заходів спрямованих на їх нівелювання залишається актуальним завданням сьогодення.

Формулювання мети статті. Метою даної статті є визначення чинників негативного впливу на розвиток системи електронного урядування в Україні та розробка стратегічних заходів спрямованих на їх нівелювання.

Виклад основного матеріалу дослід-

ження. Поняття електронного урядування має на увазі, перш за все, надання необхідних адміністративних послуг фізичним та юридичним особам в електронній формі за допомогою глобальної мережі Інтернет. У більш широкому розумінні електронне урядування являє собою пакет інформаційно-комп'ютерних технологій і набір супутніх організаційних заходів нормативно-правового забезпечення для організації електронної взаємодії між органами державної влади, громадянами, організаціями та іншими суб'єктами економіки. Електронне урядування передбачає ефективний спосіб надання інформації про діяльність органів державного управління, надання державних послуг громадянам, бізнесу, іншим гілкам державної влади при якому особиста взаємодія між чиновником і заявником мінімізована, проте максимально використовуються можливості, надані інформаційно-комунікаційними технологіями та мобільними технологіями на основі Інтернет.

Сьогодні громадяни України вже оцінили переваги електронного урядування коли відсутня необхідність стояти в чергах або звертатися до відомств, збираючи різні довідки. Збором необхідних документів повинні займатися самі службовці, використовуючи систему міжвідомчої електронної взаємодії. Винятки можуть становити лише так звані документи персонального зберігання (паспорт, водійські права тощо), які громадянин зобов'язаний пред'являти особисто.

Можна виділити такі основні переваги впровадження в Україні концепції електронного урядування:

- забезпечення населення повноцінною інформацією про діяльність державних органів влади в електронній формі;
- надання універсального доступу до цієї інформації;
- забезпечення ефективного моніторингу діяльності державних структур. Правильно організоване електронного урядування дасть можливість громадянам здійснювати контроль за діями чиновників, відстежувати процес вирішення проблеми на кожному етапі, знати прізвища тих, хто з яких-небудь

причин не виконав свої обов'язки. Підвищення доступності та прозорості інформації про державну діяльність, стимулювання участі громадянського суспільства в процесі формування та прийняття рішень підвищує підзвітність і рівень довіри до держави і як наслідок до пропонувананих ними інновацій [8].

– організація міжвідомчого електронного документообігу. Крім того введення електронного документообігу дає можливість істотно скоротити трудові і фінансові ресурси на його забезпечення [7]. Коли весь документообіг здійснюється на паперових носіях, службовці витрачають багато сил і часу на пошук, систематизацію, зберігання документів. Найчастіше більше зусиль іде на роботу з паперами, ніж на виконання безпосередніх функціональних обов'язків. Використання системи електронного документообігу забезпечує ряд важливих переваг: формування єдиного банку документів органів місцевого самоврядування та виконавчої влади; доступ користувачів до реєстраційних карток, доручень і електронних зразків документів після їх реєстрації або внесення змін; прозорість виконавської діяльності на всіх рівнях; оптимізацію витрат на розвиток системи документообігу.

Крім того, як свідчить світовий досвід, найефективнішим способом боротьби з корупцією в органах публічного управління є віддалення чиновників від бізнесу, вірніше позбавлення їх можливості впливати на умови розвитку та діяльності підприємств «за власним бажанням», яке нерідко залежить від розміру подяки конкретного бізнесмена конкретному чиновнику [9]. Впровадження системи електронного урядування дозволить автоматизувати всі процеси прийняття управлінських рішень, що забезпечить можливість не тільки бізнесменам, а й пересічним громадянам вирішувати свої питання віддалено, через Інтернет. При цьому система документує кожну дію обох сторін, що може значно полегшити подальше вирішення спірних питань.

Також слід зазначити, що впровадження на основі системи електронного урядування платформи електронної демократії,

просування альтернативних механізмів участі громадян в діяльність органів влади всіх рівнів з метою поліпшення якості прийнятих рішень, а також вирішення складних проблем, на які владі не вистачає внутрішніх ресурсів стимулює використання технологічних інновацій як державними службовцями, так і громадянами [2].

На цей час в Україні зроблено багато щодо впровадження інформаційних технологій в діяльність органів виконавчої влади. На зміну величезних черг за отриманням державних послуг прийшла форма електронного запису через портал державних послуг. Час, що витрачається на отримання ряду послуг, значно скоротився за рахунок впровадження системи «єдиного вікна». Спрощено порядок отримання державних послуг [5].

Але сучасна практика впровадження системи електронного урядування розкрила ряд істотних проблем які потребують вирішення.

Не секрет, що до чинників стримування розвитку інформаційних технологій в Україні відносяться недостатньо розвинена телекомунікаційна інфраструктура, особливо в малих населених пунктах, низький рівень інформатизації в територіальних утвореннях, перш за все на рівні селищ, що мають канали зв'язку з низькою пропускнуою здатністю. Крім того слід зазначити недостатню кваліфікованість кадрів сфери публічного управління. Працівники органів виконавчої влади та організацій, що надають послуги, часто не вміють працювати на новому обладнанні, а якщо і вміють, то вважають за краще використовувати більш традиційні способи, які не настільки ефективні. Дослідження засвідчують, що основними причинами відставання у професійній інформаційно-комунікаційній підготовці кадрів є майже повна відсутність внутрішньої мотивації до використання інформаційних технологій у професійній діяльності [1].

Наступною важливою проблемою є відсутність на державному рівні єдиної методології переведення послуг в електронний вигляд, що в ряді випадків не дає можливість зробити процес надання послуг істотно

швидшим, або простішим. Недостатня опрацьованість механізму отримання адміністративної послуги зводить весь механізм до традиційної схеми [6]. Так більшість з представлених на сайті Єдиного державного порталу адміністративних послуг держпослуг не надається «в електронному вигляді» в прямому сенсі цього слова – тобто повністю дистанційно, без особистої присутності заявника, а скоріше є інформаційними сервісами.

Ряд дослідників відзначає, що, при всій інноваційності впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, більшість населення і співробітників органів влади вважають за краще працювати не з відомостями (з державних інформаційних систем, завірених електронним цифровим підписом), а з паперами [5, 6, 7]. Неготовність населення обумовлюється його консервативним мисленням, недостатньою популяризацією онлайн-послуг та відсутністю публічної системи інформування заявників державних послуг. Громадяни в основному користуються системою електронного урядування для отримання інформації, а не послуг. При цьому рівень їх використання залишається низьким, і багато громадян вважають онлайн-процедури не дуже зручними.

Для вирішення зазначених проблем в Україні необхідно переглянути, розширити і зміцнити стратегію формування системи електронного урядування, а також розробити детальну стратегію переходу до електронних адміністративних процесів. Важливо створити плани використання інформаційно-комунікаційних технологій для кожного органу державної влади.

Крім того застосування електронних державних послуг має бути орієнтоване на користувача. З точки зору громадян електронне урядування повинне бути доступним завжди й всюди. Також воно має бути персоналізованим, орієнтованим на вирішення конкретних завдань, викликати довіру і бути краще, ніж альтернативи. З точки зору уряду воно повинно бути «цифровим» від початку й до кінця, і перш за все в роботі необхідно використовувати дані, а не документи. Крім того, в системі електронного урядування

єдині дані повинні спільно використовуватися усіма органами публічного управління, що зумовлює необхідність розробки інтегрованих сенсорів, аналітики та уніфікації автоматизованих рутинних процедур.

До основних стратегічних завдань подальшого розвитку системи цифрового уряду слід віднести. По-перше, формування єдиної міжрегіональної політики в сфері інформатизації, координатором якої має виступати держава. По-друге, розвиток єдиної технічної і технологічної інфраструктури, в тому числі створення єдиного центру обробки даних, який має використовуватися для потреб усіх органів влади. По-третє – використання єдиного програмного забезпечення для всіх органів влади і підвідомчих установ, керованого з єдиного центру.

Також вважаємо за необхідне визначити специфічні (які б доповнювали загальні принципи державного управління) принципи функціонування системи електронного урядування з урахуванням потреби суспільства в розвитку електронної демократії [4], а саме:

1. Принцип взаємодії без кордонів – державні та послуги органів місцевого самоврядування повинні реалізовуватися відповідно до вимог будь-який громадянин – будь-яке відомство – будь-який час – будь-яке місце. Принцип характеризує можливість для покращення якості електронних послуг, що виключає відчуття будь-якою категорією набуття бюрократичних бар'єрів, просторових і часових обмежень. При цьому забезпечується персональна відповідальність державних (муніципальних) службовців на усіх етапах надання послуг.

2. Принцип повної автоматизації електронного урядування передбачає прагнення до показників «нуль паперу», «нуль чиновників», «нуль проблем взаємодії». Принцип характеризує стан максимально ефективного і результативного електронного урядування, в якому рутинні процедури повністю автоматизовані, а також зведений до мінімуму суб'єктивний компонент у прийнятті рішень, у тому числі в межах контролю та нагляду. При цьому підтримується безперервна електронна взаємодія на всіх рівнях

компетенцій, так що необхідність використання паперових документів практично відсутня.

3. Охоплення всіх адміністративних етапів публічного управління. Принцип характеризує такий рівень прозорості, динамічності та гнучкості нових форм інтеграції між урядом, бізнесом і громадянами, коли інформування про діяльність органів влади здійснюється на всіх адміністративних етапах, а при публічному обговоренні питань державного управління діє механізм врахування думок кожною учасником взаємодії з метою задоволення всіх потреб.

Для забезпечення успішного результату в реалізації перерахованих вище цілей необхідно враховувати успішний досвід інших держав щодо впровадження електронного уряду та системи надання державних послуг в електронному вигляді. Вивчення зарубіжного досвіду системи електронного надання державних послуг дає можливість визначити основні напрями його запозичення та впровадження в практику публічного управління України:

- розвиток інфраструктури для вдосконалення системи інформування потенційних споживачів про державні послуги та порядок їх надання;

- створення системи належного навчання державних службовців щодо ефективного обслуговування споживачів послуг;

- підвищення ефективності державної служби, підвищення відповідальності та підзвітності органів влади перед громадянами;

- підвищення клієнторієнтованості, відкритості доступу до даних, які необхідні для взаємодії з державою;

- перехід до максимального використання мобільних пристроїв для надання електронних послуг, інформування, оповіщення;

- надання всіх масових і соціально значущих послуг повністю в електронному вигляді;

- підвищення рівня довіри громадян до використання електронного підпису;

- реалізація орієнтації на інтереси й потреби заявників в різних життєвих і ділових ситуаціях. Послуга публічного органу

управління повинна стати корисною зручною, непомітним посередником між громадянами та державою, допомагаючи людям мінімально відволікатися на взаємодію з цими органами.

Необхідно звернути увагу також на вирішення проблеми доступності електронних послуг для населення, яке проживає в сільській місцевості, оскільки, як засвідчують результати дослідження, ця група суспільства набагато відстає за рівнем інформатизації від міського населення [1]. А що стосується якості надання послуг, то воно все ще залишається критично низьким для сучасного суспільства. Відповідно для підвищення рівня інформатизації в сільських населених пунктах необхідна підтримка органів місцевого самоврядування регіональними і державними органами влади в сфері інформаційно-комунікаційних технологій, а саме:

- придбання ліцензійного програмного забезпечення за рахунок коштів місцевого та державного бюджетів;

- часткове фінансування заходів щодо введення додаткових штатних одиниць та придбання оргтехніки для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування в сфері інформаційно-комунікаційних технологій та безпеки;

- здійснення заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації працівників органів місцевого самоврядування, які відповідають за роботу в сфері інформаційно-комунікаційних технологій та безпеки;

- співфінансування заходів пов'язаних з підключенням до інформаційних систем.

З метою побудови впевненого знання про електронні послуги, що надаються і формування стійкого попиту на їх споживання необхідно забезпечити регулярне проведення інформаційних кампаній загальнодержавного рівня в ЗМІ і рекламних каналах: телебачення, Інтернет, зовнішня реклама, друковані видання, радіо тощо. При цьому для забезпечення максимізації ефективного охоплення аудиторії користувачів засобами маркетингових комунікацій, потрібно використовувати всі можливі канали інформування про переваги, які отримує

користувач при використанні технологій електронного урядування, в тому числі постійно аналізувати пошукові запити громадян в мережі Інтернет.

В кінцевому рахунку основними цінностями електронного уряду для користувачів повинні стати: комфортне інформаційне середовище життєдіяльності громадян і організацій; повноцінне задоволення індивідуальних потреб кожного користувача; взаємодія без кордонів.

Розвиток електронної взаємодії громадян, державних організацій, органів місцевого самоврядування яка дасть можливість отримання заявником державних муніципальних послуг в електронній формі, а також створення мережі установ уповноважених на надання державних муніципальних адміністративних послуг багатофункціональних центрів є ключовими завданнями розвитку інформаційного суспільства.

Висновки. Головною метою залучення населення в практику електронного урядування є підвищення якості його життя. Реалізація цієї мети передбачає створення нових орієнтирів поведінки на окремих територіях і врахування соціальних інтересів різних категорій мешканців. Стратегічною метою має стати створення умов для формування в Україні суспільства знань підвищення ефективності публічного управління, розвиток економіки і соціальної сфери, формування цифрової економіки, а також формування інформаційного простору з урахуванням потреб бізнесу і суспільства в отриманні якісних послуг та достовірних відомостей, використання інфраструктури електронного урядування для надання державних, а також затребуваних громадянами комерційних і некомерційних послуг.

Література

1. Інтерв'ю Голови Державного агентства з питань електронного урядування Олександра Риженка для ІА «УКРІНФОРМ». / Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/intervyu-golovi-derzhavnogo-agentstva-z-pitan-elektronnogo-uryaduvannya-oleksandra-rizhenka-dlya-ia-ukrinform> (дата звернення: 10.08.2020).

2. Кислюк К. В. Розвиток електронного уря-

дування в Україні як фактор соціокультурної динаміки / К. В. Кислюк // *Культура України. Серія : Культурологія.* – 2018. – Вип. 60. – С. 228–237.

3. Котух С. В. Електронне урядування як нова парадигма публічного управління / С. В. Котух // *Інвестиції: практика та досвід.* – 2020. – № 3. – С. 122–127.

4. Куц Б. Ю. Популяризація електронного урядування в Україні як запорука ефективності процесу демократизації: політико-культурний ракурс / Б. Ю. Куц // *Сучасне суспільство.* – 2019. – Вип. 2(2). – С. 69–78.

5. Мазур О. Г. Сучасні тенденції упровадження електронного урядування в публічному управлінні: зарубіжний досвід / О. Г. Мазур // *Аспекти публічного управління.* 2019. – Т. 7. – № 12. – С. 147–156.

6. Мельничук Н. Ю. Електронне урядування: сучасний стан та перспективи застосування у бюджетній сфері / Н. Ю. Мельничук // *Проблеми системного підходу в економіці.* – 2019. – Вип. 5(2). – С. 97–105.

7. Павлишин З. Я. Електронне урядування як інструмент модернізації державного управління / З. Я. Павлишин // *Інвестиції: практика та досвід.* – 2018. – № 24. – С. 119–124.

8. Ушаков А. Б. Електронне урядування: крок у майбутнє / А. Б. Ушаков, П. І. Ковалишин // *Журнал східноєвропейського права.* – 2019. № 63. – С. 365–370.

9. Юрченко А. В. Електронне урядування – ефективний механізм запобігання політичній корупції / А. В. Юрченко // *Грані.* – 2019. – Т. 22. – № 4. – С. 83–90.

References

1. Interviu Holovy Derzhavnoho ahentstva z pytan elektronnoho uriaduvannya Oleksandra Ryzhenka dlia IA «UKRIFORM». Uriadovyy portal. Yedynyy veb-portal orhaniv vykonavchoi vlady Ukrainy. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/news/intervyu-golovi-derzhavnogo-agentstva-z-pitan-elektronnogo-uryaduvannya-oleksandra-rizhenka-dlya-ia-ukrinform>.

2. Kysliuk, K.V. (2018). Rozvytok elektronnogo uriaduvannya v Ukraini yak faktor sotsiokulturnoi dynamiky. *Kultura Ukrainy. Ser.: Kulturolohiia*, Issue 60, 228-237.

3. Kotukh, Ye.V. (2020). Elektronne uriaduvannya yak nova paradyhma publichnogo upravlinnia. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (3), 122-127.

4. Kuts, B.Yu. (2019). Populiaryzatsiia elektronnogo uriaduvannya v Ukraini yak zaporuka efektyvnosti protsesu demokratyzatsii: polityko-kulturnyy rakurs. *Suchasne suspilstvo*, Issue 2(2). 69-78.

5. Mazur, O.H. (2019). Suchasni tendentsii uprovadzhennia elektronnogo uriaduvannya v publichnomu upravlinni: zarubizhnyy dosvid. *Aspekty publichnogo upravlinnia*, T. 7, (12), 147-156.

6. Melnychuk, N.Yu. (2019). Elektronne uriaduvannya: suchasnyj stan ta perspektyvy

zastosuvannia u biudzhetnij sferi. Problemy systemnoho pidkholdu v ekonomitsi, Issue, 5(2). 97-105.

7. Pavlyshyn, Z.Ya. (2018). Elektronne uriaduvannia iak instrument modernizatsii derzhavnoho upravlinnia. Investytsii: praktyka ta dosvid, (24). S. 119-124.

8. Ushakov, A.B., & Kovalyshyn, P.I. (2019). Elektronne uriaduvannia: krok u majbutnie. Zhurnal skhidnoievropejskoho prava, (63), 365-370.

9. Yurchenko, A.V. (2019). Elektronne uriaduvannia – efektyvnyj mekhanizm zapobihannia politychnij koruptsii. Hrani. T. 22, (4), 83-90.

СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЭЛЕКТРОННОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА В ПУБЛИЧНОМ УПРАВЛЕНИИ УКРАИНЫ

М. В. Болдуев, д. гос. упр., профессор, НТУ «Днепровская политехника»

О. В. Болдуева, д. э. н., доцент, Запорожский национальный университет

С. М. Исиков, к. э. н., доцент, НТУ «Днепровская политехника»

Методология исследования. Результаты получены за счет применения общенаучных и специальных методов исследования, в частности: метода теоретического обобщения – для уточнения понятийного аппарата относительно сущности электронного управления и выявления его особенностей в контексте удовлетворения современных требований граждан к системе публичного управления; дедукции – при разработке специфических принципов электронного правительства; системного подхода – для выявления закономерностей развития электронного правительства; логики, экспертных оценок; анализа и синтеза – для обоснования мероприятий нивелирования факторов негативного влияния на развитие системы электронного управления в Украине.

Результаты. Выявлена необходимость построения на основе системы электронного управления в Украине платформы электронной демократии, продвижения альтернативных механизмов участия граждан в деятельности органов власти всех уровней с целью улучшения качества принимаемых решений. Определены специфические принципы функционирования системы электронного управления (которые дополняют общие принципы государственного управления). Разработаны меры преодоления последствий влияния негативных факторов на развитие системы электронного управления в Украине.

Новизна. Усовершенствованы методические основы электронного управления путем обоснования специфических принципов (которые дополняют общие принципы государственного управления) в контексте стратегии дальнейшего развития и внедрения в Украине системы электронной демократии.

Практическая значимость. Обоснованы мероприятия, направленные на обеспечение дальнейшего развития системы электронного управления в Украине в контексте ее направленности на удовлетворение потребностей потребителей услуг, органов публичного управления.

Ключевые слова: электронное правительство, публичное управление, электронная услуга, документооборот, государственные учреждения, местное самоуправление, получатели услуг.

CURRENT STATE AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT OF ELECTRONIC GOVERNMENT IN PUBLIC ADMINISTRATION OF UKRAINE

M. V. Bolduev, Dr. Sc. (Publ. Adm.), Professor, Dnipro University of Technology,

O. V. Boldueva, D.E., Associate Professor, Zaporizhzhia National University,

S. M. Isikov, Ph. D (Econ.), Associate Professor, Dnipro University of Technology

Methods. The results were obtained through the use of general scientific and special research methods, in particular: the method of theoretical generalization – to clarify the conceptual apparatus, generalize the essence of e-government and identify its features in the context of meeting modern citizens' requirements for the public administration system; deduction – when developing specific principles of e-government; systematic approach method – to identify patterns of development of electronic government; logic, expert assessments, analysis and synthesis – to substantiate

measures to level the factors of negative impact on the development of the e-government system in Ukraine.

Results. There is stressed the necessity of building an e-democracy platform on the basis of the e-government system in Ukraine, promoting alternative mechanisms for citizens' participation in the activities of government bodies at all levels in order to improve the quality of decisions. The specific principles of functioning of the e-government system (which complement the general principles of public administration) have been determined. Measures have been developed to overcome the consequences of the influence of negative factors on the development of the electronic government system in Ukraine.

Novelty. The methodological foundations of e-government have been improved by substantiating specific principles (which complement the general principles of public administration) in the context of a strategy for the further development and implementation of an e-democracy system in Ukraine.

Practical value. The activities aimed at ensuring the further development of the e-government system in Ukraine in the context of its focus on meeting the needs of consumers of services and public authorities are substantiated.

Keywords: e-government, public administration, e-service, document flow, state institutions, local government, service recipients.

Надійшла до редакції 29.08.20 р.